

morala su stalno biti u takvom stanju da mogu odolijevati opasnosti nevremena.

/DMF 1963, str.221/

B.J.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 22.XII 1961.

Nouvelle Cie Havraise péninsulaire
de navigation a vapeur o/a Cie La
Fortune i 34 druga osiguratelja i
Régie d'acconage et de manutention
du port de Tamatave

Odgovornost broдача za štetu nastalu nedostatkom ambalaže i velikim dimenzijama pojedinih komada tereta - Brodar ne odgovara za štetu nastalu iz tih razloga ako se ustanovi da je izbjegavanje štete praktički nemoguće - Da bi brodar pod ovim uvjetima odgovarao, tužitelj mora dokazati krivnju brođarovu ili njegovih ljudi - Nije u ovom smislu dovoljan dokaz izvještaj vještaka koji samo sadrži tvrdnje bez obrazloženja - Stranke mogu pobijati mišljenje vještaka kojega su same izabrale da ustanovi visinu i uzrok štete

Krcatelj je predao na prijevoz brođaru dijelove željeznog mosta. Na odredištu je ustanovljeno da su neki dijelovi oštećeni. Stranke su sporazumno izabrale vještaka koji je utvrdio visinu štete i zaključio da je jedna trećina štete prouzrokovana nedovoljnom ambalažom, a da druge dvije trećine treba pripisati nedovoljnoj brizi posade za očuvanje tereta.

Budući da se stranke nisu zadovoljile mišljenjem vještaka, o sporu su rješavali sudovi. Apelacioni sud je zauzeo sljedeće stajalište:

Vještak koji je u luci iskrcaja pregledao teret i dao svoje mišljenje, utvrdio je da ambalaža nije bila dovoljna i da nije bila sposobna za očuvanje tereta. Osim toga drugi vještak, kojega je preslušao prvostepeni sud, utvrdio je da su pojedini komadi bili tako velikih dimenzija /i do 13 m/ da je bilo veoma teško njima manipulirati, i praktički nemoguće izbjeći da robom tokom putovanja ne bude oštećena. Na osnovi ovakovoga činjeničnog stanja, sud je zaključio da se radi o "izuzetnom slučaju", za koji brodar ne odgovara, jer da je šteta nastala nedovoljnom ambalažom i prirodnim svojstvom robe. Da bi brodar, unatoč tome, bio odgovoran, potrebno je dokazati njegovu krivnju ili krivnju njegovih ljudi za koje on odgovara. Sud smatra da tužitelj ovo nije uspio dokazati. On se poziva na vještakovo mišljenje. Međutim vještak ne nalazi nikakvo stvarno obrazloženje za svoje

mišljenje, već se ograničava samo na puku tvrdnju. Sama tvrdnja, prema stajalištu suda, nije dovoljan dokaz. Iz navedenih razloga sud je brodera oslobodio dužnosti za naknadu štete. U spor je bio umiješan i skladištar, ali je i on oslobodjen, jer je utvrđeno da je šteta nastala prije nego li je on započeo iskrcavati teret.

/DMF 1963, str.21/

B.J.

Bilješka.- Ova presuda zanimljiva je radi slijedećeg razloga: Prema propisima Konvencije o teretnici od 1924., koju je prihvatio i francuski zakon od 1936., a koji zakon sud u ovom slučaju primjenjuje, brodar je oslobodjen odgovornosti za naknadu štete ako dokaže da je šteta nastala zbog jednoga od "izuzetnih slučajeva". Među ove slučajeve ubraja se i nedostatak ambalaže te prirodna svojstva robe. Prema tim propisima, a i prema dosad usvojenoj praksi, broder mora dokazati uzročnu vezu između štete i jednog ili više izuzetnih slučajeva. Čini se da u gornjem slučaju brodar nije uspio dokazati konkretnu uzročnu vezu, već samo načelnu mogućnost postojanja te veze. Ni jedan ni drugi vještak nisu naime utvrdili na koji način je šteta nastala, a drugi samo navodi da je, obzirom na prirodno svojstvo robe, manipulacija njom bila veoma otežana. Sud je na temelju toga zaključio da je šteti bilo praktički nemoguće izbjeći, pa zaključuje da između štete i izuzetnog slučaja postoji uzročna veza. Ovakvo stajalište svakako ide u prilog brodaru.

B.J.

APELACIONI SUD, Aix

Presuda od 3.IV 1962.

Cie de navigation Fraissinet c/a^{1a}
Fédération bananière et fruitière Guinée

Pojam više sile - Zakašnjenje dolaska broda u luku ukrcaja - Brodar ne odgovara za zakašnjenje dolaska broda u luku ukrcaja ako je do zakašnjenja došlo višom silom - U višu silu ubrajaju se i oni izvanredni i nepredvidljivi uzroci koji unatoč poduzimanja razboritih mjera izležu velikoj opasnosti brod i brodsku posadu

Brod je morao ući u luku Benty radi ukrcaja banana. Da bi ušao u luku, morao je proći kroz jedan kanal. Obzirom na otežanu plovidbu kanalom, priručnici za plovidbu preporučuju uzimanje pilota. Te prigode vladala je tako gusta magla da je brod morao, ukoliko je želio na vrijeme stići u luku, zatražiti pomoć pilota. Ni pilot, unatoč svojoj velikoj praksi i dvostrukom pokušaju, nije uspio. Nakon toga zapovjednik se uputio s brodom u luku Conacry, gdje je ukrcao drugi teret banana, i poslije toga